

1988-ban olimpiai aranyérem 200 méteres hátúszásban, ezüstérem a 100 méteres távon. 1992-ben olimpiai aranyérem 200 és 100 m hátton, továbbá a 400 méteres vegyesúszásban.

1996-ban újra olimpiai aranyérem 200 méteres hátúszásban, bronzérem 400 m vegyesen.

EGERSZEGI KRISZTINA

öt olimpiai aranyérme
MAGYAR ÖRÖKSÉG

Ez a maga nemében páratlan olimpiai éremgyűjtemény Egerszegi Krisztina tulajdona. Egy fényes pályafutás legéremibb állomásain szerezte, pazar teljesítményeinek eredményeként. Öt arany, egy-egy ezüst és bronz a hozadéka annak az úszókarriernek, amelynek az első stációja a nyolc esztendővel ezelőtti szöuli, a csúcspontja a négy éve lezajlott barcelonai, a betetőzése pedig az idén nyáron rendezett atlantai olimpia volt. Egerszegi Krisztina elköszönt a versenymedencétől, nyári ötkarikás eseményen már nem láthatjuk őt a vízben — éltető közegében —, ahol sikereit aratta. A sikereket, amelyek a mieink is, s mindannyiunk közös életének, a magyar nemzeti örökségnek is visszavonhatatlan részei.

Ahogy az az első, mondjuk így: részsikerek is, amelyek a kezdő versenyző vízi szárnypróbálgatásainak nyitányán születtek.

Legelőbb is az, hogy megtanult úszni... Az 1974. augusztus 16-án napvilágot látott kisleány útja végtelenül egyszerű és kézenfekvő volt: a mama kézen fogta és levitte őt a Margitszigetre, ahová a nővére is járt. Itt volt a Bp. Spartacus — akkori szóhasználatnál élve — vízibázisa, mígnem közben felépült a „szparisok” Kőér utcai uszodája, ahol aztán folytatódott, kibontakozott Egerszegi Krisztina „víziélete”. A fejlődéshez persze kellett egy további szerencsés momentum: az úszótehetség mellé egy edzői tálum, olyan, mint amilyen a későbbi mesteredzőben, Kiss Lászlóban rejlett. Krisztina még nem volt tíz éves, amikor összeállt a varázslatos páros: inentől ő és »Laci bá'« elválaszthatatlanná vált, közös munkálkodásuk gyümölcsei pedig szép lassan kezdtek beérni. A rügyfakadás idején már felnőtt válogatott kerettag, s még 13 éves sincsen, amikor a Kiss-Egerszegi duó átesik az igazi tűzkeresztségen. Az 1987-es strasbourgi Európa-bajnokság ez, ahol a nemzetközi mezőny tagjaként először csobban a vízbe a nagyok, a felnőttek között. Debütánsként korántsem rosszul, hiszen 100 m hátton az ötödik, 200-on pedig a hatodik helyen zárt. A nagy ívű pálya első jelét már a következő esztendőben minőségi ugrás követte: három első helyezés az ifjúsági Európa-bajnokságon, majd pár hónappal később, 1988 őszelőjén a szöuli olimpia arany- és ezüstérme. Az emlékezőnek itt tán meg kéne állnia egy illetlen kitérő erejéig, hogy miért is nem lett mindkét hátúszó számban a magyar kislányé az olimpiai bajnoki cím, ráadásul a Stasi-akták felnyitásával már a német doppingtitok sem titok többé. Mégsem teszem, méltatlan volna a fair play-ből is mindenkor példás jegyet érdemlő Egerszegi Krisztinához. Maradjunk annyiban: örülünk neki, hogy a negyven kilós kamaszlány legalább a 200 méteres távon le tudta győzni

a német torpedó-amazonokat, minden idők legfiatalabb olimpiai úszóbajnokává lépve elő. Igaz, a visszavágás nem sokáig késett: 1989-ben, hazai vizeken, a bonni Európa-bajnokságon a Kiss-iskolából (is) tökéletesen felkészült németek mindhárom elsőséget elorozták, Egerszeginek három EB-ezüst és a tanulság maradt. Hogy mennyit okult a fricskából, azt a következő esztendőök varázslatosan gazdag éremkollekciója mutatta. Csak a legszebb babérokrol szólva: a hosszabbik hátúszó számban ekkor indul félévtizedes veretlenségi, verhetetlenségi sorozata. Nyer Amerikában, az 1990-es Seattle-i Jóakarát Játékokon, 1991-ben az ausztráliai Perth-ben a világbajnokságon, ráadásul itt 100 méteren is, mi több: mindkét számban káprázatosan nagyszerű világcsúccsal. Még ugyanabban az évben tovább tarol, három EBaranyat érdemel ki az athéni földrészközi randevún, ahol Európa-bajnok lett 400 méteres vegyesúszásban s persze — kétszer — háton is. Az 1992-es barcelonai olimpia pedig szinte csak róla szól: mint a mesében, mindenkit elbűvöl-bájol három aranyérmével, az akkori ötkarikás játékok legeredményesebb női versenyzőjévé avanzsálva. A diadalfolyam feltartóztathatatlan: 1993-ban, az angliai Európa-bajnokságon az úszótudomány polihisztoraként rendkívüli sokoldalúságából is bemutatót tart, amikor négy számban is a vén kontinens legjobbja lesz. A korábbi sikerdiszciplínákhoz ezúttal negyedikként a 200 m pillangót teszi hozzá, s így karrierje hetedik EB-aranyát szerzi meg.

A sikernek ezer szülője van, a kudarc árva gyerek — emlegetjük időnként a bölcs mondást, mert hát mennyivel könnyebb közösséget vállalni a sikeres emberrel, mint azzal, aki eredménytelenségre ítéltetett. Egerszegi Krisztina sikerre volt kárhóztatva, tehetsége, kitartása, szorgalma s az őt körülvevő ösztökélő-segítő környezet együttes hatására. Ám — s ez emeli még inkább emberivé az egészet — olykor látogatást tett nála a balsiker is. Méghozzá a sheffieldi ragyogást követő 1994-es római világbajnokságon. A kudarc fájdalma is kényszerítette arra, hogy a befejező világversenynek szánt VB után ne hagyja abba, hanem folytassa... Az örök városban örökre emlékezetes balsiker főszereplője volt: 100 m háton egy elrontott rajt után csak az ötödik lett, 200-on pedig hiába verte meg a világot, egy valaki őt is megtréfálta. Megint elő lehetne hozakodni bizonyíték értékű állításokkal, hogy a kelet-német úszóitkok birtoklóinak, magyarán egykori NDK-s edzőknek a segítségével miként vált a női úszásban szuperhatalommá Kína, hogyan juthattak reprezentánsai hegemon szerephez a medencék világában, majd omlottak össze a római világbajnokság utáni tömeges doppinglebukást követően. Ám mindez vajmi keveset segítene, s főképpen mit sem változtatna azon, hogy az ominózus világbajnokságon kínai riválisa mögött csak második tudott lenni Egerszegi Krisztina. Ezt ő kudarcként élte meg, s külső magyarázatok helyett a saját választát fogalmazta meg azzal, hogy vállalta a felkészülést a számára egyfajta végbizonyítvány-osztást jelentő atlantai olimpiára is. Ahol a 400 méteres vegyesúszásban akadt nála két jobb, ám a bronzos bemutatkozás után fő számában, a 200 m háton magának és az érte szorítóknak is „aranyos” választ adott. Győzött ebben a számban az egymást követő harmadik olimpiáján is. A két világbajnoki, az 1995-ös bécsi EB-trófeákat is tekintve összesen kilenc Európa-bajnoki, s az atlantaival együtt öt olimpiai aranyéremmel egy kivételesen nagy sportolói életutat zár le. A „szürkébb” medáliákról elfeledkezve még az is idetartozik, hogy hatszor választották megszakítás nélkül az év sportolójává Magyarországon, hogy a legnagyobb szavazataránnyal őt szavazták be elsőként a Halhatatlanok Klubjába, hogy az úszó világszövetségnél négy esztendőn át ő volt az év legjobb női úszója a Földön, hogy alighanem megdönthetetlenül

sokszor, 87 alkalommal nyert magyar bajnokságot, hogy Barcelona után a világ második legjobb sportolójává választották meg, hogy idehaza több helyütt díszpolgár, s hogy az országban alighanem egyedüliként — az előterjesztők jóvoltából — kétszer egymás után ugyanazt a legmagasabb magyar polgári kitüntetést, a Köztársasági Érdemrend középkeresztjét kapta meg.

A nem mérhető-látható díjak között van az a mélyreható, kölcsönös szeretet, amely a családjával fűzi össze, az edző-mesterével ápolt különleges kapcsolat, amely afféle második édesapa-gyermek viszony formájában a csodálatos eredményeket is segítette, és az is, hogy Szöul óta változatlan hőfokon egy ország kedvence, akit sok millióan zártak a szívükbe országunk határain kívül is, aki szelídségével, bájos hétköznapi-ságával, lefegyverző nyíltságával, őszinteségével, allűrmentes sztár mivoltával példaképpé válhatott, aki sok esztendeje mindannyiunk Egerszegi Krisztinájává, Krisztijévé, sőt, beceneve után, Egérkéjévé lényegült. Öt egyéni olimpiai győzelme révén immár ő minden idők legeredményesebb magyar sportolója. A „Nemzet Egere”.

Jancsó Kornél

EGERSZEGI Krisztina (Budapest, 1974). A Bp. Spartacus úszója, nyolcvanhétszeres magyar bajnok. A legeredményesebb magyar női sportoló, aki eseményekben és sikerekben gazdag pályafutása alatt egy ország kedvencévé vált. 1987 óta a válogatott keret tagja. Kimagasló sikereit Kiss László úszóedző irányításával érte el. Atlantában szerzett bajnokságával ő az egyetlen ötszörös egyéni olimpiai bajnoki címet szerzett úszónő a világon. Az év sportolónője (1988—95), örökös bajnok, a Halhatatlanok Klubjának tagja (1991). Eredményeinek részletes felsorolását a laudáció tartalmazza.